

Til Solrød Byråd

Kopi skoleledere og formænd for skolebestyrelser i Solrød kommune

Foreløbigt høringsvar til Solrød Byråd vedrørende ny skolestruktur

Familie- og Uddannelsesudvalget har på sit møde den 9. maj 2011 indstillet til Byrådet at sende et forslag til ændret skolestruktur til høring.

Formanden for Familie- og Uddannelsesudvalget, Tonny Lauridsen, deltog efter indbydelse fra Jersie Skolebestyrelse i et møde med Jersie Skolebestyrelse den 11. maj 2011. Vi havde en god debat og er tilfredse med, at mødet kunne blive afholdt.

På mødet med Tonny Lauridsen fremførte Jersie Skolebestyrelse, at vi finder de økonomiske beregninger mangelfulde og at den valgte overgangsordning, i forbindelse med den påtænkte skolesammenlægning er meget utryk for elever og forældre på begge de berørte skole. Jersie Skolebestyrelse har på den baggrund valgt at fremsende dette foreløbige høringsvar med et alternativ forslag.

Vi synes også, at Byrådet bør tage med i sine overvejelser, hvad det betyder for Jersie landsby at lukke skolen.

Skolens betydning for Jersie landsby

Skolen har stor betydning for det sociale liv, ikke kun for børnene i Jersie landsby, men landsbyen som helhed. Det er en fælles base hvor venskaber knyttes også efter skoletid. Hvis de ca. 75 skolebørn fra landsbyen, der på nuværende tidspunkt går på Jersie Skole, bliver splittet i mange forskellige klasser på en større skole vil mulighederne for at knytte disse venskaber blive forringede.

Jersie landsby vil på mange måder blive Solrød Kommunes svar på et udkantsområde uden offentlig tilknytning. Derudover kan der forventes et fald i huspriserne og en periode hvor det vil blive meget svært at få solgt sin bolig til nye børnefamilier. Dette kan på lang sigt betyde en risiko for, at landsbyen ikke mere vil blive beboet af ressourcestærke familier med et godt skattegrundlag til følge, men derimod vil blive beboet af en mere ressourcetrækkende ældregruppe med dertil indfrosne ejendomsskatte, hjemmehjælp mm. Den periode er allerede begyndt, da det på nuværende tidspunkt ikke er sikkert hvor ens børn skal gå i skole, så hvorfor flytte til Jersie. Med andre ord, de nuværende beboere kan risikere at blive stavnsbundet til at område de ikke længere ønsker at være en del af.

Jersie landsby plejer at være et attraktivt område ikke mindst på grund af de mange aktiviteter der foregår, blandt andet arrangeret af mange aktive børnefamilier. Ved lukning af skolen risikerer kommunen, ikke at kunne tiltrække børnefamilierne og derved komme til at mangle ildsjæle der vil arbejde for at kommunen/landsbyen fortsætter med at være attraktiv for nye tilflyttere.

Økonomi

Overgangsperiode (byggeperiode)

I kommunens administrations økonomiberegninger forventes der fra skoleår 2012/2013, at opnå en årlig besparelse på 2,5 mio. kr. på bygningsdrift og der er angivet en fuld besparelse på lærerlønninger fra den 1. august 2012.

At opnå denne besparelse på lærerlønninger kan kun ske ved at foretage classesammenlægninger mellem de to skoler allerede fra den 1. august 2012. Hvis overgangsordningen ikke skal blive kaotisk og utryk for elever og forældre, kan der først indregnes en fuld besparelse på lærerlønninger, når den ny skole er færdig efter anslået 5 år. For øvrige modeller i skolestrukturændring er perioden anslået til 2 år.

Jersie skolebestyrelse er i tvivl om der i de fremlagte økonomiske beregninger også er forventet, at nuværende elever på Jersie Skole skal flyttes til Havdrup Skole og Munkekærskolen. Det har ikke været muligt at få udleveret dokumentation for beregningerne fra kommunens administration.

Med hensyn til besparelse på bygningsdrift indregnes denne besparelse tilsvarende alt for tidlig i forløbet, idet den fulde besparelse først kan påregnes, når skolebygningerne på Jersie Skole har fundet en ny anvendelse. Så længe bygningerne på Jersie Skole anvendes til skole vil der stadig være en årlig udgift til bygningsdrift og derfor kan der i ombygningsperioden af Uglegårdsskolen på cirka 5 år ikke indregnes fuld besparelse. For øvrige modeller i skolestrukturændring er perioden anslået til 2 år.

På mødet med Familie og Uddannelsesudvalget erfarede vi desuden, at der i de økonomiske beregninger ikke er modregnet omkostninger til en overgangsperiode samt at der ikke er taget til stilling til, hvordan denne overgangsperiode skal forløbe.

Det er derfor skolebestyrelsens opfattelse, at de økonomiske beregninger for en overgangsperiode er mangelfulde idet de fremtidige besparelser på lønninger og bygningsdrift indregnes tidligere end det realistisk er muligt.

Det er Jersie Skolebestyrelses vurdering, at en klar struktur for overgangsordningen er vigtig for at skabe trykthed om processen. Det må derfor karakteriseres som yderst mangelfuldt, at overgangsordningen ikke berøres hverken praktisk eller økonomisk, men alene overlades til en kommende ledelse og bestyrelse, som omvendt kan blive mødt med en økonomisk tildeling, som medfører at de skal finde den fulde besparelse.

Anlægsøkonomi

I det opførte økonomital er ikke medregnet finansieringen og afskrivninger af anlægsomkostninger. Kommunen har ligeledes de senere år foretaget vedligeholdelse af Jersie Skole, som ikke længere har en værdi og skal straks afskrives. Den nye legeplads kan for eksempel ikke bruges, hvis skolebygningerne skal bruges til ældrebolig.

Hvis kommunen for eksempel forestiller sig, at skolebygningen skal ombygges til ældrebolig eller anden ny funktion burde det allerede nu beregnes, hvad en ombygning af skolen koster kontra at bygge ældreboliger centralt i Solrød, nær centeret m.m.

I den model Jersie Skolebestyrelse foreslår, er der væsentlige besparelser på anlægsomkostninger.

Mulige konsekvenser

Såfremt det fastholdes, at der ikke tages økonomisk hensyn til en overgangsordning, kan konsekvenserne for en kommende ledelse og bestyrelse blive, at der fra den 1. august 2012 skal findes den fulde besparelse. Det vil derfor blive nødvendigt med classesammenlægninger hvilket betyder, at der kan være klasser både på Uglegårdsskolen og Jersie skole, som skal deles op og sammenlægges med andre klasser. Dette kan medføre, at der er elever fra Uglegårdsskolen, som i en periode skal flyttes til Jersie Skole og omvendt. Derved vil der over en periode på op til 5 år være meget turbulens omkring classesammenlægningerne, hvilket vil forårsage en stor utrykthed og deraf utilfredshed hos ikke bare forældre og elever på Jersie Skole men i høj grad også på Uglegårdsskolen.

Alternativ model

Jersie Skolebestyrelse har indregnet et forslag, hvor der de næste 3-5 år ikke foretages en skolestrukturændring. Hvis der ikke inden for denne periode sker en væsentlig ændring i elevtalsprognosen eller bliver fundet alternative løsninger på strukturændring kan en overgang foretages hurtigt til eksisterende lokaler på Uglegårdskolen.

Hvis Byrådet fastholder beslutningen om fælles anvendelse af SFO og Skolebygninger kan disse ombygninger påbegyndes allerede nu på Uglegårdsskolen før en evt. skolesammenlægning. På Jersie skole kan disse ombygninger udsættes de kommende 3 år.

Jersie Skolebestyrelse har i nedenstående diagram tilpasset kommunens besparelsesforslag:

	Model 1	Model 2A	Model 2B	Model 2C	Model JSKB
2012-2013	750.000	750.000	750.000	750.000	0
2013-2014	750.000	750.000	750.000	750.000	0
2014-2015	750.000	3.810.000	3.810.000	3.910.000	0
2015-2016	750.000	3.810.000	3.810.000	3.910.000	0
2016-2017*	750.000	4.990.000	4.990.000	5.090.000	0
2017-2018	4.290.000	4.990.000	4.990.000	5.090.000	750.000
2018-2019	6.200.000	4.400.000	4.400.000	4.500.000	2.225.000
2019-2020	6.200.000	4.400.000	4.400.000	4.500.000	6.200.000
2020-2021	6.200.000	4.400.000	4.400.000	4.500.000	6.200.000
2021-2022	6.200.000	4.400.000	4.400.000	4.500.000	6.200.000
2022-2023	6.200.000	4.400.000	4.400.000	4.500.000	6.200.000
Pr. år første 5 år	750.000	2.822.000	2.822.000	2.882.000	0
Pr. år første 10 år	3.284.000	3.670.000	3.670.000	3.750.000	2.157.500
Efter overgangsperiode	6.200.000	4.400.000	4.400.000	4.500.000	6.200.000

*Anslået at Jersie Skolebygning står tom mindst et år før ny anvendelse.

Økonomisk tildelingsmodel (Lærerlønninger)

Igennem de sidste 7 år har Solrød Kommune brugt den samme økonomiske tildelingsmetode til skolerne i kommunen. Det må antages at denne model har været en medvirkende årsag til at samtlige skoler i kommunen har et akkumuleret underskud.

Med de økonomiske beregninger for strukturændring der er lagt frem, vil byens skoler få et yderligere pres på økonomien. De 3 skoler skal således undervise cirka de samme antal klasser for færre penge end ved 4 skoledistrikter.

Med den nuværende økonomimodel har kommunen beregnet, at der årligt kan spares cirka 3,0 mio. kr. ved en omlægning fra 4 til 3 distrikter. Det er en besparelse som skal fordeles mellem alle 3 skoler.

Samtidigt har kommunen beregnet hvor mange klasser der reelt forventes, at blive etableret i de kommende år (prognoseperioden) på de 3 skoler. Denne beregning er foretaget for at opgøre forventet lokalebehov.

Når der ses på forskellen i lokalebehov mellem 3 og 4 distrikter er der kun en meget lille ændring og for flere år uændret lokalebehov. Det betyder, at ved omlægning fra 4 distrikter til 3 distrikter, skal skolerne undervise det samme antal klasser, men med mindre lønsum til lærere.

Som eksempel kan nævnes, i skoleåret 2012/13 vil Ulegårdsskolen med 4 distrikter modtage økonomitildeling til 38 klasser, men der forventes reelt oprettet 32 klasser (1.-9. kl.). Skolen har således et økonomisk råderum til vikarer m.m. Til sammenligning forventes den nye Ulegårdsskole med 3 distrikter reelt at have 40 klasser i 2017/18, men vil kun modtage økonomi til 40 klasser. Det økonomiske råderum for den nye skole bliver således mindre end i dag.

Før der tages endelig beslutning om en fremtidig skolestruktur vil Jersie Skole anbefale, at der igangsættes en budgetanalyse, der kan klarlægge årsagen til budgetoverskridelserne og stille forslag til en bedre økonomitildelingsmodel, der følger skolernes faktiske opgave.

Usikre elevtalsprognoser

Elevtalsprognoserne er i en vis grad påvirket af de seneste års fald i antallet af hushandler. Et kommende stort sygehus i Køge indgår ikke i prognoserne. Et nyt stort sygehus med tilhørende arbejdspladser og omsætning til andre erhverv kunne betyde flere børnefamilier, der vil ønske at bosætte sig i Solrød kommune.

Elevtalsprognosen for det nuværende Ulegårds skoledistrikt forventes i perioden 2012/13 til 2022/23 at falde med ca. 45%, hvilket er et markant større fald i forhold til udviklingen i de øvrige skoledistrikter for samme periode. Da prognoserne er et væsentligt argument for at foretage strukturændringen vil Jersie Skolebestyrelse opfordre til, at prognosernes forudsætninger efterprøves og beregningerne kontrolleres.

Ny skolereform

Efter indeværende års valg til Folketinget forventes at blive vedtaget et nyt folkeskoleforlig med tilhørende skolereform. Det kan få væsentlig betydning for den fremtidige skoledrift og nødvendige udbygningsplaner.

Beslutning om fælles anvendelse af SFO og skolebygninger

Byrådet bør genoverveje om det er nødvendigt med så væsentlig skoleudbygningsplaner (samlet over 100 mio. kr. for hele kommunen). Umiddelbart skyldes det i høj grad en tidligere byrådsbeslutning om fælles anvendelse af SFO- og skolebygninger. Det må kunne håndteres på anden måde end dyre ombygninger, nedlæggelse og nedrivning af eksisterende lokaler.

Det er muligt at have et tæt samarbejde mellem SFO og skoler uden at have fælles bygninger. Med de kendte elevtalsprognoser vil der på sigt være plads i de eksisterende skolebygninger også til SFO.

Faglig begrundelse for skolesammenlægning.

Tænketanken SOPHIA www.sophia-tt.org har i april 2011 har udsendt det første supplement til hvidbogen: "Skal lokalskolen udvikles eller nedlægges". Supplementet indeholder en række perspektiver og bidrag, som har vist sig aktuelle i debatten om lokalskolens fremtid i 2010/2011. Jersie skolebestyrelse er bekendt med at Solrød kommune også har modtaget dette supplement til hvidbogen.

Jersie Skolebestyrelse vil anbefale, at erfaringerne fra dette supplement til hvidbogen fra SOPHIA indgår i Byrådets overvejelser.

Solrød kommune har valgt ikke at se på andre løsninger end en skolesammenlægning, men i hvidbogen fra SOPHIA kan findes mange eksempler og inspiration til andre løsninger. Her nævnes bare få eksempler:

- Skolen i bevægelse (Den innovative skole) : <http://www.skolenibevaegelse.nu/page43585.aspx>
- Læssøesgade Skole: <http://www.l-skole.dk/Infoweb/Designskabelon9/Rammeside.asp?Action=> Skolen var tidligere lukningstruet, men undslap lukning og har nu udviklet en ny lokal udviklingsplan, hvor der er fokus på at skabe en Innovativ Skole.

- Skarrild Karstoft Landsbycenter www.skarrild-skole.dk
I Herning er et center med ca. 200 elever, hvoraf 120 er skolebørn. Centret rummer daginstitution, skole, kulturcenter, borgerforening og lokalråd. Centret har fælles bestyrelse, ledelse, kontor, sekretær, pedel, personale, faciliteter og kurser.
- Medio 2010 besluttede man i Haderslev, at forsøge at undgå at nedlægge skoler og i stedet forny det samlede skolevæsen. Man fik udarbejdet et fagligt notat, der kunne danne grundlag for Haderslev reformen. En hovedpointe er, at alle børn har brug for, at skolen er en del af deres univers – altså en lokal skole. Specielt er dette vigtigt for de mindste årgange, og her gerne sammen med vuggestue og børnehave i en slags småbørnsskole med rullende skolestart.

Der er flere eksempler i SOPHIA's supplement til Hvidbog og ovenstående er yderligere gennemgået.

Som den faglige begrundelse for skolesammenlægning henviser kommunens administration til Regeringens Rejseholds anbefalinger af 4. juni 2010. SOPHIA har gennemgået de 10 anbefalinger fra Rejseholdet. En af konklusionerne er blandt andet, at der ikke er forskningsbaseret belæg for at hævde, at der er nogen som helst sammenhæng mellem skolestørrelse og skolekvalitet.

Inkludering af sårbare elever

Vi tror på, at der i folkeskolen skal være plads til alle, og at alle skal have det godt. Ikke alle børn trives af flere årsager på en stor skole. Nogle børn har brug for den tryghed og det nærvær en mindre skole kan tilbyde. Vi tror på, at det er attraktivt for kommunen at have et godt fagligt og socialt tilbud til disse børn og ikke mindst deres forældre. En eller flere 2-sporede skoler med rig mulighed for inklusion af disse børn, vil være et godt alternativ til de lidt større skoler.

Ikke mindst børn som disse vil få det vanskeligt i en lang overgangsperiode, uden klar struktur i forbindelse med en evt. skolesammenlægning, med risiko for evt. behov for specialundervisning.

Jersie Skolebestyrelse vil fastholde tidligere forslag:

- Kommunens samlede skoleudbygningsplan for de kommende 3-5 år begrænses fortsat til et minimum men der foretages det nødvendige for at drive tidssvarende skoler. Det vurderes, om der i den forbindelse kan spares på kommunens omkostninger til bygningsadministration.
- Den nuværende skolestruktur fastholdes de kommende 3-5 skoleår.
- I de kommende 3-5 år følger kommunen erfaringer fra andre kommuner, der har lavet skolesammenlægninger.
 - Hvidovre Kommune har for eksempel startet en proces, hvor forældre, lærere, pædagoger, skoleledere, elever og andre sammen med skoleforvaltningen skal skabe et grundlag for en langsigtet beslutning om, hvordan folkeskolen i Hvidovre skal struktureres og styrkes. Debatten foregår på stormøder og dialogmøder, hvor borgerne kan give deres besyv med. Desuden er der en idékasse, hvor borgerne kan lægge idéer og overvejelser om skolestruktur og kvalitet i folkeskolen.
Der henvises til nedenstående link:
<http://www.hvidovre.dk/Default.aspx?ID=21&M=News&PID=113&NewsID=2665>
<http://www.hvidovre.dk/Default.aspx?ID=4353>
 - Jersie Skolebestyrelse vil opfordre til en tilsvarende proces i Solrød Kommune.

- Se også de mange eksempler og øvrige anbefalinger fra tænketanken SOPHIA.
- Forslag til at gøre Solrød kommune mere attraktiv for børnefamilier kan indgå i debatten. Det store fald i antallet af børn vil påvirke hele kommunen (forretninger, foreninger osv.)
- Der foretages en budgetanalyse af skolernes økonomi og den nuværende tildelingsmetode.
- Der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra alle 4 skolebestyrelser og kommunens administration, der skal se på mulighederne for at indarbejde de nødvendige besparelser på skoledriften (se også ovennævnte forslag fra Hvidovre). Af forslag kunne nævnes:
 - Skoledistrikterne reguleres således, at Jersie Skole og Uglegårdsskole er 2-sporede skoler med bedre mulighed for at inkludere børn med særlige behov.
 - Skolebygningerne kan bruges til andre kommunale opgaver for eksempel til SSP, Børne- og ungerådgivning m.m. på skolerne.
 - Integrerede institutioner med børnehaver og skoler i samme bygninger og fælles ledelse.

Vi ser frem til en fortsat konstruktiv dialog.

På vegne af forældrerepræsentanterne i Jersie Skolebestyrelse

Med venlig hilsen

Lars Ostenfeldt

Formand for Jersie Skolebestyrelse